

verslag

Omschrijving	3 ^e redactievergadering van het kennisproduct Duurzame toegankelijkheid van chatberichten
Vergaderdatum en -tijd	15 januari 2026
Vergaderplaats	Nationaal Archief, hybride

Aanwezig

- Waterschap Hollandsche Delta
- CIO RIJK BZK
- Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding
- Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding
- Gemeente Utrecht
- Politie
- Ministerie van Financiën
- Ministerie van Defensie
- Voorzitter, Nationaal Archief
- Auteur, Nationaal Archief
- Experts, Nationaal Archief
- Notulist, Nationaal Archief

Opening

Na de opening is een korte voorstelronde gehouden aangezien er voor deze bijeenkomst twee experts van het Nationaal Archief deelnamen. Zodra auteur Vincent tijd heeft zal hij de laatste versies van de modules 1 en 2 terugkoppelen.

Bespreken module 3

In module 3 zal een selectiemethode bepaald worden. Welke selectiemethodes zijn beschikbaar en hoe bepaal je hoe deze gebruikt worden? Wat zijn de voor- en nadelen? Er wordt inspiratie gehaald uit de handreiking email archiveren. Er is een verschil in de rol van sleutelfunctionarissen bij chatarchivering en emailarchivering. Dit komt doordat het gebruik van deze middelen verschilt. Daarnaast zijn er ook weer verschillen per organisatie en per functie laag. Zo kan het zijn dat chats van de directie langer bewaard moeten worden dan van het lager management. Dit alles staat in relatie tot hoe en waar en gearchiveerd

wordt. Dit kan zowel via de sleutelmethode als via de selectielijst, beide hebben hun voor- en nadelen. Het is de intentie van de module om hier meer duidelijkheid over te verschaffen.

Er wordt gesproken over berichten als kleinste eenheid. Hoe archiveer je en wat krijg je? Individuele berichten of hele conversaties. De selectiemethode is hier ook weer van afhankelijk. Een conversatie aanpak kan bestaan uit heel veel processen. Dat moet in module 3 verduidelijkt worden om vervolgens in module 4 uit te werken hoe het daadwerkelijk gearchiveerd moet worden. Er moet ook iets gezegd worden over de aard van de applicatie en hoe die gebruikt wordt. We kunnen echter niet stellen dat er een voorkeur uitgaat naar één methode. De keuze voor archiveringsmethode is afhankelijk van de brede context. Hier zal in de inhoudsopgave nog een tekst over worden toegevoegd. Hier kan nog commentaar op worden gegeven.

Bij hoofdstuk drie zal nog bekeken worden hoe om te gaan met chatberichten die niet vallen onder de archiefwet of hiervan afgeschermd zijn, zoals Europese wetgeving zoals NATO (vertrouwelijk). Hier moet iets generieks over gezegd worden. Het kan ook zo zijn dat er bij een aantal instanties zoals de politie specifieke wetgeving over bestaat.

Module 4 archiveringstechnieken bepalen

Er is hiervoor onder andere gekeken naar de handreiking sociale media archivering. Er wordt niet gekeken naar specifieke applicaties aangezien de ontwikkelingen daarvoor te snel gaan. Eerst wordt er in de Sociale Media archivering (SMA) handreiking gedefinieerd welke manieren van archiveren er zijn en vervolgens de technieken besproken. Bij SMA worden DUTO-raamwerk gebruikt, bij chat worden ook essentiële kenmerken gebruikt. Wat definieert het informatie object? Wat is de essentie om de betekenis van het informatie object te begrijpen.

Onderdelen die te archiveren zijn:

- Content
- Context (metadata)
- Vormelementen (looks)
- Structuur (parent en child)
- Reacties op berichten.

Eerst technieken en dan kijken naar de output. Wat krijgen we er uit en is dit voldoende? Per module worden alle voor- en tegens van de technieken getoond. Je geeft dus een overzicht van de verschillende technieken in tabel vorm. Er kan voor de uitvoer uiteindelijk een combinatie worden gemaakt van de technieken. Haalbaarheid is een ander element. Kost het veel? Is er specifieke technische kennis vereist?

Als beleid hebben we al welke metadata er beschikbaar is. Dit is de leidraad waar de handreiking zich aan zal houden maar hier is ruimte in.

We houden wel vast aan essentiële kenmerken, een combinatie van beiden zal gemaakt worden.

Vanuit de redactiegroep komt het advies dat er wel nog wat gezegd moet worden over versleuteling. Schep duidelijkheid over hoe e.e.a. aangeleverd moet worden. Leveranciers moeten ook aandacht krijgen. Er wordt vaak gebruik gemaakt van commerciële partijen waar we vaak geen zeggenschap over hebben, bijvoorbeeld whatsapp. Eigenaarschap van de data is ook een element van belang. Wat doen leveranciers? Wat kan je controleren? Eigenaarschap van de data, wat doen leveranciers? Eisen stellen aan de kwaliteit maar ook bewustzijn van wat ze wel en niet leveren. Wees je hiervan bewust en wat je zelf wel of niet kan controleren.

Een andere toevoeging is gericht op het gebruik van tablets met forensische software. Welke technieken zijn hier van belang? Ook nog een toevoeging van de techniek van het gebruik van tablets middels forensische software.

Zo breed mogelijk zullen technieken worden toegevoegd maar 100 procent gaat niet mogelijk zijn. Binnen de handreiking kan verwezen worden naar de norm voorkeursformaten. Het is daarna van belang om uit te leggen dat er geen foute keuzes zijn maar dat je kan uitleggen waarom je een specifieke keuze maakt voor techniek x of y. De handreiking moet bewustzijn creëren maar ook praktisch zijn zodat men er echt mee aan de slag kan.

AI wordt nog niet concreet behandeld in de handreiking. Auto classificatie is een toekomst verhaal er is nu nog geen directe toepassing. Eventueel wel benoemen bij de leveranciers aangezien zij wellicht een workflow hebben waarin AI wordt gebruikt. Is het origineel wel echt het origineel als er AI is gebruikt? DM's worden meegenomen maar hier wordt meegelift op SMA. Dus hier wordt daar naartoe gelinkt.

Er volgt nog een module 5 voor praktijkvoorbeelden. Interesse hiervoor zal nog opgehaald worden door de projectleider. In de tussentijd zullen de auteurs verder gaan met het werken aan modules 3 en 4.

Planning

Begin april zullen de concept modules 3 en 4 besproken worden tijdens een redactievergadering. Er zal een datumprikker worden rondgestuurd. Aanleveren zal wat ruimer gebeuren dan 1 week van tevoren.